

Dato: 06.11.2025

Referent: Hanne Thingstadberget

Arkivreferanse: 2025/4644-39

Til:

-Møtedeltagerne

Regionalt planforum 28.10.2025 – Referat

Tema: Kommuneplanens arealdel Tolga kommune

Møtet ble avholdt på Teams. Møteleder: Kristin Ryen Reithaug

Deltagere:

Siv Stuedal Sjøvold	siv.stuedal.sjovold@tolga.kommune.no
Frode Fossbakken	frode.fossbakken@tolga.kommune.no
Anja Ryen	aor@feste.no
Trine Økseter Knudsen	trkn@nve.no
Anne Kari Vangen Bakken	Anne.Kari.Vangen.Bakken@mattilsynet.no
Ole Magne Espås	Ole.Magne.Espas@banenor.no
Kristine Bye	Kristine.Bye@dirmin.no
Runa Bø	runa.bo@statsforvalteren.no
Øyvind Gotehus	oyvind.gotehus@statsforvalteren.no
Håvard Haugnes	havard.haugnes@statsforvalteren.no
Tom Hjemstæteren	tom.hjemstateren@statsforvalteren.no
Kjell Erik kristiansen	kjell.erik.kristiansen@statsforvalteren.no
Hans Anders Theisen	hans.theisen@statsforvalteren.no
Thea Sørensen	thesor@innlandetfylke.no
Ida Haraldstad	idahaa@innlandetfylke.no
Kristin Ryen Reithaug	krirei@innlandetfylke.no
Hanne Thingstadberget	hanthi@innlandetfylke.no

Bakgrunn	Kommunen er i gang med revidering av kommuneplanens arealdel, hvor gjeldende plan er fra 2008. Planforslaget skal forhåpentligvis til 1. gangs behandling i kommunestyret før jul 2025. Feste Nordøst as bistår kommunen i arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel. Kommunen anser planforslaget å være i samsvar med overordnet plan/overordnede føringer. Forslaget anses ikke å være i konflikt med nasjonale og/eller regionale interesser. Andre forhold/utfordringer av overordnet karakter kan være spredt boligbygging i LNFR-områder. I Regionalt planforum ønsker kommunen konkret å ta opp til drøfting foreløpig forslag til planbestemmelser og retningslinjer, samt ROS-analysen som er utarbeidet.
Merknader	<i>Ang. ROS</i> Det er brukt korrekt metode for ROS (jfr. Veileder DSB 2017). Denne skal legges til grunn både for arbeid med kommuneplan og reguleringsplan. Sjekklista her er dekkende for utredningstemaer som må med. Den helhetlige ROS-en for kommunen som er lagt til grunn for dette planarbeidet kan inneholde temaer som ikke nødvendigvis er relevante i denne saken. Her er det greit å sjekke ut nødvendigheten av å ta med de ulike temaene inn i dette konkrete planarbeidet. Flom- og erosjonsfare mot jernbanen må inngå i vurderingen i forhold til arealbruk. Det anbefales at hensynet til kulturminner inngår i den helhetlige vurderingen av beredskapen. Dette er et relativt nytt hensyn som er kommet inn i beredskapsarbeidet. Til opplysning vil kommunene bli invitert til et verksted knyttet til dette på Scandic Hamar den 15.01.2026. Anbefalingen er at de viktigste kulturminnene bør inn i ROS-analysen, dvs. kulturminner av nasjonal verdi og høy regional verdi. Så langt er det ikke noen eksempler på hvordan andre har løst dette, men fylkeskommunen v/Irene Skauen Sandodden kan kontaktes ved spørsmål angående dette. Det som er viktig er at objekter som har betydning for arealdelen (og evt. også senere reguleringsplaner) inngår i ROS-analysen. (Eks. Gammelbrua, grønnsakshagene langs gata, tørrmurer langs elva mm.). Det bør framgå av ROS-en hvordan de ulike utredningstemaene og konklusjonene følges opp. Dette kan gjerne gjøres i et oppsummerende kapittel til slutt. Det er viktig at det er sammenheng mellom ROS-ens temaer/konklusjoner og planforslaget, gjennom f.eks. avbøtende tiltak, hensynssoner, reguleringsbestemmelser, plankrav mm. Ta kontakt med Statsforvalteren v/Kjell Erik Kristiansen for videre sparring ang. dette, og gjerne før høring. Det er viktig at en har god kontroll på bakenforliggende kunnskapsgrunnlag, slik at det til enhver tid er det nyeste, oppdatert dokumentasjon som legges til grunn for arbeidet, eksempelvis aktsomhetskart (nylig oppdatert), klimaprofiler (under arbeid). Dette er viktig fordi denne dokumentasjonen også vil kunne påvirke konklusjonene i silingsdokumentet. <i>Ang. planbestemmelser/retningslinjer</i> LNF-kapitlet må det generelt jobbes mere med. Her er noe ikke konkret nok, samtidig som det er noe det ikke er hjemmel for. Det er generelt

	viktig at bestemmelsene er i tråd med formålet. 6.1 fjerde ledd ang. annen bruk må behandles som disp., og det må sees på hensikten med 6.1.3 buer og koier, 6.1.4 småkraftverk er utenfor det som er hjemlet i lov. Retningslinjer ang. disp. og «no go» er bra, men må flyttes til LNF-kapitlet. LNF-spredd 6.2 – 6.5 må få klarere rammer, f.eks. maks bya må gjelde for alt; bolig, fritidsbolig og næring, og må ha konkrete tall og føringer. Omfanget av LNF-spredd må knyttes til saklige vurderinger for ikke å uthule LNF-formålet. Et eget silingsdokument med silingskriterier er hensiktsmessig. Statsforvalteren v/Håvard Haugnes deltar gjerne i det videre arbeidet med LNF-kapitlet. I bestemmelse 2.6 om fritidsbebyggelse står det at reguleringsplanen skal avklare antall tomter, samtidig er det i tabellform oppgitt et antall tomter. Her bør pkt. A strykes, slik at KPA faktisk avklarer antall tomter, samt størrelse og utforming. I dag synes det også mindre aktuelt med lav standard fritidsbebyggelse. Dette bør avspeiles i bestemmelser, eksempelvis bør muligheter for bredbånd vurderes inntatt i pkt. G. En bør bort fra luftige byggeområder som bare «ligger der». Kommuneplanprosessen bør brukes til konkrete avklaringer av behov og omfang av byggeområder. Bestemmelse 6.1 er i realiteten en retningslinje. Dette er gode ønsker som er vanskelig å følge opp. Viktig å fokusere på dagens bruk av LNF og buer og koier, tidligere bruk er ikke interessant i denne sammenheng. 2.10 omhandler råstoffutvinning. Her er det bra at det videreføres at massetak må ha reguleringsplan. Det minnes om at reguleringsplaner med KU ikke skal legge føringer for gjennomføring og drift i bestemmelsene; dette kommer i driftsplanen. Handlingsrommet for drift, vedlikehold og fornyelse av jernbanen må ivaretas. På s. 4 ang. infrastruktur, må jernbane inn sammen med veg. Ang. vassdrag og kantvegetasjon: viktig å kunne gjøre tiltak mht. drift og vedlikehold langs jernbanen, siden jernbane er et hensyn av nasjonal interesse (jfr. 1.10). Departementet har avklart at naturfare må avklares på siste plannivå, dvs. naturfare må være avklart dersom KPA åpner for direkte utbygging. Dette er ivaretatt i 1.2., men står i motstrid med 8.3 og 8.4, aktsomhetsområder, hvor det står at reell fare må være avklart før tiltak. Det blir feil, fordi dette ikke kan skyves over til byggesak. 8.4 gjelder reelt farekartlagte områder, hvor kart og bestemmelser i hht. TEK17 skal forholde seg til 20-årsflom og 200-års flom. De øvrige nivåene har ingen misjon. Det er bra med hensynssone vannforsyning, og at denne omfatter både private og kommunale anlegg. Det er viktig at denne videreføres i plankartet. Krav om fellesanlegg er bra. Det er bra at KULA-landskap legges inn med hensynssone. Erfaring viser at kulturminneplanene ikke er forpliktende nok for å bevare kulturminnene. Dette kan styrkes gjennom KPA, selv om kulturminneplanen har andre bestemmelser. KDP Vingelen har bedre bestemmelser enn KDP-kulturminner, f.eks. for å hindre riving. RP Tolga sentrum vest bør videreføres eller erstattes. KPA vil gjelde foran RP. Vernesoner med ulike bestemmelser bør videreføres i KPA. I den
--	---

	pågående KULA-prosessen for Orvdalen foreslås kulturmiljøene som områder av nasjonal interesse, og disse bør inn som hensynssone. Innspill nr. 12 er utfordrende for kulturmiljøet på Tolga. Dette er omtalt i KU. Her er volum, utforming og tetthet viktig, og plankrav med kriterier i KU bør inn i bestemmelsene. Gode bestemmelser knyttet til kulturlandskap og bebyggelse er viktig. Fylkeskommunen v/Thea Sørensen bidrar gjerne i det videre arbeidet med implementering av kulturminnehensynet i KPA. Departementet har avklart forholdet mellom eldre reguleringsplaner og KPA og behov for planvask. Det foreligger en tolkningsuttalelse for Øygarden kommune, som kan være relevant for Vingelen. Når det gjelder hvilke planer som videreføres uendret, bør en være nøye. Her må hensynssone 910 brukes og bestemmelser samordnes. 2.4.8 og 10.1.1 ang. rettsvirkning er vanskelig å forstå mht. hva som skal gjelde. For å beholde gamle planer uendret, må det vurderes om de er tilstrekkelig oppdatert. Silingsdokumentet viser bare nye områder, men det er viktig at også gamle områder/planer vurderes, og at gamle papirkart vises på riktig måte. En samlet liste over dette er hensiktsmessig. 1.11 ang. utoppholdsarealer er bra, men avstand fra tomter som skal dekkes må med. Egne bestemmelser for sentrumsområder i Tolga sentrum og i Vingelen hva gjelder estetikk er hensiktsmessig. Det mangler retningslinjer for bruksendring, næringsetablering, samt tilleggsnæringer i landbruket. Det bør også tas stilling til sol- og vindkraft i planarbeidet. Arealer som ikke er egnet/er egnet? Det er viktig med en bevissthet rundt dette i forbindelse med revidering av KPA. Det minnes om at Regionale føringer for sol- og vindkraft er ute på høring. Hva med erstatningsansvar hvis det er gjort investeringer? Det er viktig å holde fast ved at arealbruk endres over tid. Kommunen har stor frihet for å regulere tilbake, og det er opp til kommunen å avgjøre hva som er riktig arealbruk. Det vises til Grunnlag for veileder for planvask (Holt og Winge), hvor det konkluderes med at det ikke er erstatningsplikt for annet enn det som faktisk er bygd, f.eks. infrastruktur i form av vei, vann, avløp. Også gitte byggetillatelse vil kunne erstattes, men fradeling og salg holder ikke. Når det gjelder 7.1, bruk og vern av sjø og vassdrag, er det viktig å presisere hvem som må kontaktes når, siden alle tiltak i vassdrag skal omsøkes enten til FK eller SF. Utforming/føringer for kantsoner må balanseres. Her kan foreliggende veileder for kantvegetasjon være nyttig. Dette må avveies mot jernbanens behov. Byggegrense mot vassdrag kan bli grunnlag for mer detaljerte tilbakemeldinger fra fagenhetene. Planvask, realistisk planlegging, og avklaring av omfang av utbygging bør vektlegges på KPA-nivået.
--	---